

Nr 432.

Av herr **Engberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, angående anslag till utrikesförvaltningen.

Kungl. Maj:t har i proposition (nr 50) angående vissa anslag till utrikesförvaltningen under A: 2 (1) föreslagit, att å utrikesdepartementets ordinarie stat skola uppföras 1 förste arkivarie i lönegraden B 24 och 1 andre arkivarie i lönegraden B 21 och att å övergångsstat skola uppföras ett kansliråd, tjänstgörande såsom chef för arkivet, i lönegraden B 30, 1 förste arkivarie, i lönegraden B 24, och 1 andre arkivarie, i lönegraden B 21, allt i överensstämmelse med nu gällande ordning.

Då Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till 1926 års riksdag föreslog indragning av den för utrikesdepartementets arkiv avsedda kanslirådstjänsten, förklarade sig dåvarande utrikesministern i sitt anförande till statsrådsprotokollet hysa tvekan om lämpligheten av den ytterligare reduktion av departementets högre kvalificerade arkivpersonal, utöver då redan beslutade indragningar, som indragningen av arkivchefsposten innebure; då det emellertid gällt att åstadkomma ytterligare besparingar genom indragning av befattningar i departementet, hade han ansett, att en indragning i första rummet borde drabba arkivpersonalen. I en motion till samma riksdag hemställdes med utförlig motivering, att den av Kungl. Maj:t föreslagna indragningen av ifrågavarande kanslirådstjänst icke måtte av riksdagen bifallas, och statsutskottet tillstyrkte på anförda skäl bifall till denna motion; sedan kamrarna rörande denna punkt av utskottsbetänkandet stannat i skiljaktiga beslut, beslöt riksdagen efter gemensam votering att med avslag på utskottets hemställan bifalla den kungl. propositionen, och det kansliråd, som tjänstgör såsom chef för utrikesdepartementets arkiv, överflyttades på grund härav på övergångsstat.

Jag har emellertid ej kunnat undgå att finna, att de skäl, som talade för utskottets ståndpunkt i denna fråga, voro synnerligen tungt vägande. Sedan 1926 har dessutom ett skäl tillkommit, som synes mig tala för, att frågan om bibehållandet av utrikesdepartementets arkivchefstjänst toges i förnyat överbäggande, nämligen, att utrikesdepartementets arkivpersonal under senaste tiden tagits i anspråk för vetenskapligt utredningsarbete av krävande art, och det finnes ingen anledning att antaga, att icke behovet av dylika utredningar, utförda av arkivpersonalen, även framdeles kommer att i utrikesdepartementet göra sig gällande. Det är emellertid att befara,

att om utrikesdepartementets arkivpersonal reduceras till de i den nu gällande ordinarie staten uppförda tvänne tjänstemännen, varav den högst avlönade är uppförd i lönegraden B 24, denna personal varken med avseende på antal eller kvalifikationer kommer att vara tillräcklig för att — vid sidan av den i och för sig maktpåliggande arkivtjänsten — utföra utredningsarbete av detta slag. Det är dessutom att befara, att den omständigheten, att den högste å ordinarie stat befintlige arkivtjänstemannen i utrikesdepartementet är placerad i en lönegrad, som är två lönegrader lägre än en tjänstemans i mellangraden i riksarkivet, kommer att medföra, att utrikesdepartementet svårligen kan för sitt arkiv förvärva eller behålla tjänstemän med de nödiga arkivtekniska kvalifikationerna.

En överflyttning av den för utrikesdepartementets arkiv avsedda kanslirådstjänsten från övergångsstat till ordinarie stat synes i betraktande av de skäl för bibehållande av denna tjänst, som vid 1926 års riksdag anfördes i ovannämnda motion och i statsutskottets utlåtande, samt av de ytterligare skäl, jag ovan anført, vara synnerligen väl motiverat, och tillåter jag mig framhålla, att ett sådant överflyttande icke skulle medföra någon ändring i den för utrikesdepartementet i nu föreliggande kungl. proposition föreslagna anslagssumman.

På blivande innehavare av tjänsten i fråga bör uppenbarligen ställas det kravet, att de ej blott skola äga fullgod skicklighet för sedvanliga arkivuppgifter utan även förmåga att vid behov verkställa utredning av ovan antytt slag.

På grund av det ovan anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att den för närvarande å övergångsstat för utrikesdepartementet uppförda kanslirådstjänst, vars innehavare tjänstgör såsom chef för departementets arkiv, måtte överföras å ordinarie stat.

Stockholm den 27 februari 1928.

Arthur Engberg.
